

12.5.2026

1 (3)

MAAPERÄDIREKTIIVIN VALMISTELURYHMÄN KOKOUS 1/2026

Aika: 12.5.2026 klo 12–14

Paikka: Valtioneuvoston linna / Teams

Osallistujat:

Laine-Ylijoki-Laakso, Tia, ympäristöministeriö (pj.)
Peltonen, Mikko, maa- ja metsätalousministeriö
Andersson, Sanna, ympäristöministeriö
Cederlöf, Karin, maa- ja metsätalousministeriö
Haavisto, Teija, Suomen ympäristökeskus
Jarva, Jaana, Geologian tutkimuskeskus
Kaura, Eeva, maa- ja metsätalousministeriö
Lehtosalo, Nina, ympäristöministeriö (Teams)
Lindroos, Antti-Jussi, Luonnonvarakeskus
Merilä, Päivi, Luonnonvarakeskus (Teams)
Ollila, Paula, Lapin elinvoimakeskus (siht.)
Pietiläinen, Karoliina, maa- ja metsätalousministeriö (Teams)
Reinikainen, Jussi, Suomen ympäristökeskus (Teams)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Tia Laine-Ylijoki-Laakso (YM) avasi kokouksen klo 12.00.

2. Ryhmän kokoonpano ja esittäytymiset

Käytiin läpi ryhmän kokoonpano ja esittäytyttiin.

3. Ryhmän tavoite, tehtävät ja käytännöt

Puheenjohtaja kävi läpi toimeenpanon valmisteluryhmän tavoitteet ja tehtävät. Tarkoitus on tuottaa työryhmätyön lopuksi kirjallinen raportti, joka voidaan julkaista. Työryhmällä on mahdollisuus kuulla asiantuntijoita ja sidosryhmiä ja perustaa alatyöryhmiä. Ryhmän sihteeristön muodostavat Eeva Kaura (MMM), Nina Lehtosalo (YM), Teija Haavisto (SYKE) ja Paula Ollila (Lapin elinvoimakeskus).

Päätettiin perustaa kolme alatyöryhmää ja keskustelun jälkeen sovittiin ryhmien ryhmävastaavat ja jäsenet seuraavasti:

1. Maaperän terveys: Pietiläinen (ryhmävastaava), Lindroos, Merilä, Kaura, Turunen
2. Pilaantuneet maa-alueet: Reinikainen (ryhmävastaava), Jarva, Haavisto, Andersson
3. Maaperän sulkeminen ja poistaminen: Haavisto (ryhmävastaava), Ollila, Andersson

Karin Cederlöf tukee kaikkia alaryhmiä oikeudellisissa asioissa ja EU-koordinaatiossa vastaavasti Nina Lehtosalo.

Alaryhmien tehtävät: kartoittaa kansallisia kehittämistarpeita direktiivin toimeenpanemiseksi, ml. käytännöt, ohjauskeinot, lainsäädäntö, tuottaa materiaalia loppuraporttiin. Ryhmävastaava toimii alaryhmän kokouksissa puheenjohtajana sekä esittelee alaryhmän tulokset koko valmisteluryhmän kokouksissa.

Ryhmälle on perustettu oma Teams-kanava. Pyritään siihen, että materiaalit jaetaan ensisijaisesti Teamsissa sähköpostin sijaan. Etäosallistuminen onnistuu, mutta koko ryhmän kokouksiin pyritään järjestämään myös läsnämahdollisuus. Työ tehdään virkatehtävinä eikä siitä makseta palkkioita tai matkakuluja.

Kolme ensimmäistä kokousaikaa on jo sovittu, mutta sen jälkeisiä ei vielä. Loput suunnitellut kokousajat on tarkoitus sopia mahdollisimman pian koko toimikauden ajaksi.

4. Direktiivin pääsisältö

Eeva Kaura (MMM) esitteli direktiivin sisältöä. Ei-sitova tavoite maaperän hyvä terveys vuoteen 2050 mennessä. Velvoitteet jäsenvaltioille ja viranomaisille, ei toiminnanharjoittajille. Direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 12/2028 mennessä.

Maaperän terveys: Arvioitava maaperän terveyttä yhteisillä EU-menetelmillä, luotava maan kattava koealaverkosto. Yhteiset kuvaajat, joista osalle ei-sitovat kestävät tavoitearvot ja toiminnalliset kynnyksarvot. Maaperän kestävyvyn edistäminen, mm. tuki maanomistajille.

Maaperän sulkeminen ja poistaminen: tulee seurata kaukokartoitusdatalla, velvoite välttää, vähentää ja hyvittää uusia maaperän sulkemisia ja poistamisia (maan käyttöönoton lieventämisperiaatteet).

Pilaantuneet maa-alueet: tunnistetaan ja rekisteröidään alueet, tutkitaan maaperiä mahdollisesti pilaantuneilta alueilta, vähennetään riskejä ja kunnostetaan maaperää.

5. Direktiivin EU-kuulumiset

Nina Lehtosalo (YM) kävi läpi maaperädirektiivin EU-prosessin tilannetta. Seuraava komission järjestämä kokous 11.6., työpajoja tulossa toukokuun lopussa. Komission kanssa ollut bilateraalitapaaminen, ja LUCAS -koealaoptimointiin liittyvä prosessi alustettu Lukelle.

Suomesta nimetty jäsenet komission asiantuntijaryhmään ja komiteaan, ilmoittamisprosessi meneillään. Asiantuntijaryhmään nimetty edustajat: YM, MMM, SYKE, Luke, GTK. Nina Lehtosalo on komitean jäsen ja Suomen asiantuntijaryhmän koordinaattori.

Kesäkuun aikana tulossa komission ensimmäinen ohjeistusdokumentti liittyen maaperän seurantakehykseen ja näytteenottoaikkojen lukumäärään ja sijaintiin kommentteille, muut myöhemmin.

6. MaaTieto-selvitys – alustus ([MaaTieto -selvitys](#))

Teija Haavisto (SYKE) kertoi vuonna 2023 julkaistusta MaaTieto -raportista, jonka tavoitteena oli koota yhteen maaperää koskevaa tietoa kansallisista lähteistä ja niiden perusteella tehdä arvio maaperän tilasta Suomessa, tunnistaa kehittämistarpeita, selvittää kustannustietoja ja arvioida ohjauskeinojen toimivuutta.

Haaviston esitystä pidettiin hyödyllisenä tiivistyksenä tilanteesta. Eeva Kaura lisää Teamsiin U-kirjelmän vuodelta 2023, jossa direktiivin neuvotteluvaiheen peruskuvaa maaperäseurannoista.

Keskusteltiin Ahvenanmaan asemasta direktiivin osalta. Päätettiin, että on syytä tarkastella Ahvenanmaan asemaa vielä, mutta joka tapauksessa kommunikoidaan ja pidetään yhteyttä.

Keskusteltiin komission tarjoamasta maaperän seuranta-avusta. Komissio on kysellyt jäsenvaltioilta, haluavatko ne maaperän terveyden seurannan tueksi komission rahoittamia ja teettämiä LUCAS-koealamittauksia. Tässä yhteydessä komissio on tarjonnut mahdollisuuden uudelleen sijoitella osan kunkin maan LUCAS-koealoista ja lisäksi komissio on todennäköisesti jakamassa ylimääräisiä LUCAS-pisteitä jäsenmaille. Komissio on tekemässä LUCAS-mittauksia jo vuoden 2027 aikana, ja siten uudelleensijoittelutiedot koealoista tulee toimittaa komissiolle jo osin lokakuun 2026 lopussa ja loput vuoden 2026 lopussa. Tähän liittyen pitää miettiä myös maaperäalue- ja maaperäyksikkörajoja, jotta koealojen sijainnit voidaan optimaalisesti määrittää. Suomi on vastannut alustavasti komissiolle haluavansa hyödyntää LUCAS-apua. LUCAS-koealojen lisäksi on joka tapauksessa tehtävä kansallista seurantaa ja integroitava seurannat kokonaisuudeksi.

7. Seuraavat kokoukset ja kotitehtävä

Seuraavat kokoukset ovat:

- ke 3.6. klo 14–16 teemana maaperän terveyden seuranta
- ma 22.6. klo 12–14 teemat pilaantuneet maa-alueet & maaperän sulkeminen ja poistaminen

Puheenjohtaja antoi kaikille direktiivin lukuun liittyvän kotitehtävän, jonka määräaika on 25.5.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.25.